

MINERĀLU ŽĀVĒŠANA

Šī pamācība attiecas uz kristālisko silīcija dioksīdu saturošu produktu žāvēšanas un dzesēšanas operācijām.

PIEEJA

Jāierobežo pieeja darba zonai, to atļaujot tikai personām, kuras saņēmušas atbilstīgu atļauju.

KONSTRUKCIJA UN APRĪKOJUMS

- Raugieties, lai visas žāvēšanas/dzesēšanas ierīces ir piemērotas paredzētajam pielietojumam un tiek uzturētas darba kārtībā.
- Iekārtām pēc iespējas jābūt izolētām. Šķidrā slāņa žāvētāji parasti ir vairāk izolēti, nekā rotējošie žāvētāji.
- Minerālvielu žāvētāju un dzesētāju uzstādīšana ārpus telpām palīdz samazināt kristāliskā silīcija dioksīda putekļu iedarbību uz strādniekiem, jo tiek izmantota dabiskā ventilācija. Tomēr ārpus telpām uzstādīto žāvētāju un dzesētāju konstrukcijai būtu jābūt tādai, lai nodrošinātu to noturīgumu pret laika apstākļiem.
- Gadījumos, kad žāvētāji un dzesētāji tiek uzstādīti telpās, ēkā nepieciešama piespiedu ventilācija, lai nodrošinātu putekļainā gaisa atbilstošu atšķaidīšanu un aizvadīšanu.
- Uzstādiet putekļu nosūkšanas sistēmu, kura apkalpo visas atveres, pa kurām putekļi var izklūst no žāvēšanas/dzesēšanas iekārtām, un uztur pazeminātu spiedienu sistēmā. Tai būtu jābūt pieslēgtai atbilstošai putekļu nosūkšanas ierīcei (piemēram, maisa filtram, ciklonam vai slapjajam skrāpim).
- Putekļu nosūkšanas ierīces savāktos smalkos putekļus var pievienot izžuvušajam produktam, ja tiek veikti papildu aizsardzības pasākumi (piemēram, nodrošināta slēgta ķēde), lai aizsargātu personas, kuras var tikt pakļautas šai putekļu plūsmai, piemēram, beztaras iekraušanas operāciju laikā.
- Vadības kabīnēm jāierīko autonoma sistēma apgādei ar tīru gaisu. Nepieciešamības gadījumā tās jāapgādā ar piespiedu gaisa filtrēšanu un tajās jānodrošina paaugstināts spiediens. Žāvētāju/dzesētāju vadībai jānotiek, izmantojot telemetriju, lai samazinātu nepieciešamību operatoriem uzturēties putekļainās/trokšņainās zonās.
- Minerālu žāvētājiem un dzesētājiem jāatbilst noteiktiem

izplūdes ierobežojumiem un to konstrukcijai jāatbilst vietējiem noteikumiem.

APKOPE

- Raugieties, lai šiem nolūkiem izmantojamais aprīkojums tiek apkopots, uzturēts darba kārtībā un pareizi labots saskaņā ar piegādātāja/uzstādītāja norādījumiem.
- Nodilstošo detaļu (filtru utt.) nomaiņu veiciet saskaņā ar ražotāja ieteikumiem.

PĀRBAUDE UN IZMĒGINĀŠANA

- Bojājumu pazīmju atklāšanas nolūkā ierīču vizuālo pārbaudi veiciet vismaz reizi nedēļā; ja ierīces tiek lietotas pastāvīgi, tad pārbaudes veicamas biežāk. Ja ierīces lieto reti, tad tās jāpārbauda pirms katras lietošanas reizes.
- Putekļu likvidēšanas un/vai nosūkšanas ierīču piegādātājam pieprasiet informāciju par šo ierīču paredzēto ražīgumu. Saglabājiet šo informāciju, lai salīdzinātu ar veicamo testu rezultātiem.
- Vismaz reizi gadā jāveic ierīču darbības pārbaude, un tās rezultāti jāsalīdzina ar minēto ierīču ražīguma rādītāju standartiem.
- Pārbaudes rezultātu pierakstus saglabājiet ar likumu noteikto laiku (vismaz piecus gadus).
- Ieviesiet pasākumus, lai ierobežotu baktēriju vairošanās risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.

TĪRĪŠANA UN KĀRTĪBAS UZTURĒŠANA

- Regulāri veiciet darbavietas tīrīšanu.
- **Tīrīšanai nedrīkst izmantot sausu birsti vai saspiestu gaisu.**
- Izmantojiet nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmienus.

APMĀCĪBA

- Informējiet savus strādniekus par ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda putekļu ietekmi uz viņu veselības stāvokli.
- Apmāciet strādniekus: novērst ar putekļiem saistītos darba vides riskus; lietot risku novēršanas līdzekļus un veikt to darbības pārbaudi; noteikt pieejamo elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību un tos lietot; pareizi rīkoties avārijas gadījumā. Par to skat. pamācībā **2.3.4** un Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas 1. daļā.

UZRAUDZĪBA

- Ieviesiet visu minēto pasākumu izpildes kontroles sistēmu. Par to skat. pamācībā **2.3.3**.
- Darba devējam jāraugās, lai strādnieku rīcībā būtu līdzekļi, kas nepieciešami kontrolesarakstā norādīto pārbažu veikšanai.

INDIVIDUĀLIE AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

- Par tiem skat. pamācību **2.1.15**, kurā aplūkoti individuālie aizsardzības līdzekļi.
- Risku novērtēšanu nepieciešams veikt, lai noteiktu, vai tiek izmantoti pietiekami kontroles līdzekļi. Ja nepieciešams, tad jānodrošina un jālieto elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļi (ar atbilstošu aizsardzības pakāpi).
- Jānodrošina iespēja uzglabāt individuālos aizsardzības līdzekļus tīrus, kad tie netiek lietoti.
- Elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu nomaiņa jāveic piegādātāja ieteiktajos termiņos.

DARBINIEKA KONTROLSARAKSTS IEROBEŽOŠANAS PASĀKUMU LABĀKAI PIELIETOŠANAI

☐ Raugieties, lai putekļu nosūkšanas sistēma ir iestādīta un pareizi darbojas.	☐ Ja uzskatāt, ka putekļu izplatīšanās ierobežošanas aprīkojumam ir trūkumi, tad jāveic papildu pasākumi, kas ierobežo ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīda putekļu izplatīšanos, kamēr minētie trūkumi nav novērsti.	☐ Uzreiz likvidējiet noplūdes sekas. Izmantojiet nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmienus.	☐ Visus jūsu rīcībā esošos individuālos aizsardzības līdzekļus lietojiet, apkopiet un glabājiet saskaņā ar instrukcijām.
☐ Lietojot tehniskās ierīces, jāpārbauda, vai tās pareizi darbojas un vai tām nav bojājumu vai nodiluma pazīmju. Par visām atrastajām problēmām jāziņo darbu vadītājam.		☐ Vadības telpu tīrīšanu veiciet ar nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmieniem.	☐ Pārbaudiet un izmantojiet pasākumus, lai kontrolētu baktēriju augšanas risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.
		☐ Pārbaudiet, vai vadības telpās ir spiediens, turiet durvis un logus aizvērtus.	

Šī pamācība ir paredzēta darba devējiem, lai viņi labāk varētu izpildīt darba drošības un veselības aizsardzības likumdošanas prasības, kontrolējot darba veicēju saskari ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu.

Šajā pamācībā sniegti padomi par pareiziem putekļu ierobežošanas paņēmieniem, veicot žāvēšanas operācijas. Pamācības svarīgāko norādījumu ievērošana palīdzēs samazināt darba vides riskus.

Iespējams, ka noteiktos gadījumos un atkarībā no apstākļiem nebūs nepieciešams veikt pilnīgi visus drošības pasākumus, kas norādīti šajā pamācībā un paredzēti ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu saistīto darba vides risku samazināšanai.

Tas ir, nepieciešams pielietot piemērotus aizsardzības līdzekļus un kaitējuma novēršanas pasākumus.

Ar šo dokumentu arī jāiepazīstina personas, kas savā darbavietā var būt pakļautas ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iedarbībai, lai minētās personas pēc iespējas labāk varētu veikt ieviestos kaitējuma novēršanas pasākumus.

Šī pamācība ir daļa no Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas, kurā aprakstīti silīcija dioksīda putekļu kaitīgās iedarbības novēršanas paņēmieni, kas īpaši paredzēti darba vides risku kontrolēšanai darbavietās, kurās personāls ir pakļauts ieelpojamo kristāliskā silīcija dioksīda putekļu iedarbībai.